
**דוח יחס כושר פירעון כלכלי של
אי.אס.אי – עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ
ליום 31 בדצמבר 2018**

תוכן עניינים

דוח יחס כושר פירעון כלכלי של

אי.אם.אי – עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ

ליום 31 בדצמבר 2018

4- 2	דוח מיוחד של רו"ח
4- 3	א. רקע ודרישות גילוי
4- 4	ב. הגדרות
4- 6	ג. מתודולגית החישוב
4- 6	ד. הערות והבהרות
4- 7	סעיף 1 - יחס כושר פירעון וסף הון
4- 8	סעיף 2 - מאזן כלכלי
4- 9	סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי
4- 11	סעיף 2ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח
4- 12	סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון
4- 14	סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
4- 15	סעיף 5 - סף הון (MCR)

לכבוד

דירקטוריון אי.אם.אי – עזר חברה לביטוח בע"מ

א.ג.נ.

הנידון : בדיקה של יישום הוראות מסוימות של הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון בעניין כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II של אי.אם.אי – עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ (להלן – "החברה") ליום 31 בדצמבר, 2018

בדקנו את ההון הנדרש לשמירה על כושר פירעון (להלן - "SCR") ואת ההון הכלכלי של אי.אם.אי – עזר חברה לביטוח משכנתאות בע"מ (להלן – "החברה") ליום 31 בדצמבר, 2018 (להלן "המידע"), המצורף בזה. הדירקטוריון והנהלה אחראים להכנה ולהצגה של המידע הערוך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות") כפי שנכללו בחוזר ביטוח מספר 2017-1-20 על תיקוניו. החישובים, התחזיות וההנחות שהיוו בסיס להכנת המידע הינם באחריות הדירקטוריון והנהלה.

בדיקתנו נערכה בהתאם לתקן הבטחת מהימנות בינלאומי ISAE 3400 - בדיקה של מידע כספי עתידי ובהתאם להנחיות הממונה, כפי שנכללו בנספח ב' לחוזר ביטוח 2017-1-20 מ-3 בדצמבר 2017, המפרט הוראות לעניין ביקורת על דוח יחס כושר פירעון כלכלי.

בהתבסס על בדיקת הראיות התומכות בחישובים, בתחזיות ובהנחות, כפי שמוזכר להלן, אשר שימשו את הדירקטוריון והנהלה של החברה בהכנת המידע, לא בא לתשומת ליבנו דבר הגורם לנו לסבור שהתחזיות וההנחות, בכללותן, אינן מהוות בסיס סביר למידע בהתאם להוראות. כמו כן לדעתנו, המידע לרבות אופן קביעת ההנחות והתחזיות הוכנו, מכל הבחינות המהותיות בהתאם להוראות, והוצגו, מכל הבחינות המהותיות, בהתאם להוראות.

יודגש כי התחזיות וההנחות מבוססות, בעיקרן על ניסיון העבר, כפי שעולה ממחקרים אקטואריים הנערכים מעת לעת. נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות. המידע מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מההנחות אשר שימשו בסיס למידע. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהמידע, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מההנחות במידע.

סומך חייקין

רואי חשבון

10 ביולי 2019

א. רקע ודרישות גילוי

1. משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II

המידע המפורט להלן, חושב בהתאם להוראות חוזר ביטוח 9-1-2017, "הוראות ליישום משטר כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II" (להלן – "חוזר סולבנסי"), נערך ומוצג בהתאם להוראות בחוזר ביטוח 20-1-2017, "מבנה הגילוי הנדרש בדוח התקופתי ובאתר האינטרנט של חברות ביטוח בנושא משטר כושר פירעון כלכלי מבוסס Solvency II". חוזר זה על הבהרותיו ותיקוניו יכונה להלן "חוזר הגילוי".

הוראות משטר כושר פירעון כלכלי, מבוססות על הוראות הנדבך הראשון של דירקטיבה המכונה Solvency II (להלן - "הדירקטיבה"), שאומצה על ידי האיחוד האירופי ומיושמת החל מינואר 2017 בכל המדינות החברות בו.

הדירקטיבה כוללת בחינה מקיפה של סיכונים להם חשופות חברות ביטוח וסטנדרטים לניהולם ומדידתם, ומבוססת על שלושה נדבכים:

נדבך ראשון כמותי שעניינו יחס כושר פירעון מבוסס סיכון. נדבך שני איכותי, הנוגע לתהליכי בקרה פנימיים, לניהול סיכונים, לממשל תאגידי ולתהליך הערכה עצמי של סיכונים וכושר פירעון (ORSA). נדבך שלישי הנוגע לקידום משמעת שוק, גילוי ודיווח.

חוזר סולבנסי מבוסס על הנדבך הראשון, תוך התאמה לשוק המקומי והוא מיושם בישראל החל מ-30 ביוני 2017 על נתוני 31 בדצמבר 2016.

הנדבך הראשון קובע מודל סטנדרטי לחישוב ההון העצמי הקיים וההון הנדרש לכושר פירעון, במטרה להביא לכך שחברת ביטוח תחזיק כרית לספיגת הפסדים הנובעים מהתממשותם של סיכונים בלתי צפויים שלהם היא חשופה. **יחס כושר הפירעון הינו היחס בין ההון העצמי הקיים וההון הנדרש.**

ההון העצמי הקיים, לצורך הסולבנסי, מורכב מהון רובד 1 המחושב באמצעות הערכת שוויים של הנכסים וההתחייבויות של חברת ביטוח לפי הוראות החוזר.

את ההון הקיים יש להשוות להון הנדרש כאשר קיימות שתי רמות של דרישות הון:

- ההון הנדרש לשמירה על כושר הפירעון של חברת ביטוח (להלן - SCR). ה-SCR רגיש לסיכונים ומבוסס על חישוב צופה פני עתיד של התממשותם תרחישים שונים, תוך התחשבות ברמת המתאם של גורמי הסיכון השונים, הכל על בסיס ההנחיות ליישום משטר כושר הפירעון החדש. דרישה זו נועדה להבטיח התערבות מדויקת ועתית של רשויות הפיקוח.

- רמה מינימלית של הון (להלן - MCR או "סף הון"). בהתאם לחוזר סולבנסי, סף ההון יהיה שווה לגבוה שבין סכום ההון הראשוני המינימלי הנדרש לפי "דרישות הון משטר קודם" לבין סכום הנגזר מגובה עתודות ביטוח ופרמיות (כהגדרתן בחוזר סולבנסי) המצוי בטווח שבין 25% לבין 45% מה-SCR.

ההון הקיים מחושב באמצעות נתונים ומודלים לחישוב יחס כושר הפירעון הכלכלי המתבססים, בין היתר, על תחזיות והנחות הנשענות, בעיקרן על ניסיון העבר. החישובים המבוצעים במסגרת חישוב ההון הכלכלי ודרישת ההון הכלכלית הם בעלי רמת מורכבות גבוהה.

חוזר סולבנסי כולל, בין היתר, הוראות מעבר כדלהלן:

(א) עמידה בדרישות ההון (SCR)

ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת ביטוח בתקופה שתחילתה ביום 30 ביוני, 2017 וסיומה ביום 31 בדצמבר 2024 (להלן - "תקופת הפריסה") יעלה בהדרגה, ב-5% כל שנה, החל מ-60% מה-SCR ועד למלוא ה-SCR.

(ב) דרישת הון מוקטנת על סוגים מסוימים של השקעות המוחזקות ע"י המבטח בכל מועד דיווח, כאשר דרישה זו תלך ותגדל באופן הדרגתי במשך 7 שנים, החל משנת 2017, עד שדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.

הבהרה לעניין מידע צופה פני עתיד בדוח זה

הנתונים הכלולים בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, לרבות ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, מבוססים, בין השאר, על תחזיות, הערכות ואומדנים לאירועים עתידיים שהתממשותם אינה ודאית ואינם בשליטתה של החברה, ויש לראות בהם "מידע צופה פני עתיד" כהגדרתו בסעיף 32א לחוק ניירות ערך התשכ"ח-1968. התוצאות בפועל עשויות להיות שונות מכפי שבא לידי ביטוי בדוח יחס כושר פירעון כלכלי זה, כתוצאה מכך שתחזיות, הערכות ואומדנים אלה, כולם או חלקם לא יתממשו או שיתממשו באופן שונה מכפי שנחזה.

א. רקע ודרישות גילוי (המשך)

2. הוראות גילוי ודיווח בקשר לדוח יחס כושר פירעון כלכלי לשנת 2018 ואילך

בחוזר הגילוי נקבע, בין היתר, כי דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני דצמבר 2018 יפורסם באתר האינטרנט של החברה עד 15 ביולי 2019 ובגין נתוני 30 ביוני 2019 יפורסם עד 31 בדצמבר 2019. מכאן ואילך ייכלל דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר ו-30 ביוני של כל שנה במסגרת הדוח התקופתי העוקב למועד החישוב. דוח יחס כושר פירעון כלכלי בגין נתוני 31 בדצמבר של כל שנה יבוקר בידי רואה החשבון המבקר של החברה וזאת החל מהדוח על נתוני דצמבר 2018 (חברת ביטוח רשאית להקדים את ביצוע הביקורת לנתוני 31 בדצמבר 2017). כמו כן החוזר כולל הוראות בקשר למבנה דוח יחס כושר פירעון כלכלי, אישורו על ידי האורגנים המתאימים בחברה, ביקורתו על ידי רואה החשבון המבקר של החברה ודרישות הגילוי לגביו.

החברה בחרה להקדים את ביצוע הביקורת וקיבלה, בחודש נובמבר 2018, את אישור הממונה על ביצוע ביקורת לראשונה בגין נתוני 31 בדצמבר 2017.

ב. הגדרות

- **אומדן מיטבי (Best Estimate)**
צפי של תזרימי המזומנים העתידיים הנובעים מחוזי הביטוח וחוזי ההשקעה במהלך כל תקופת קיומם, ללא מרווחי שמרנות, כשהם מהווים בריבית חסרת סיכון מותאמת.
- **הון נדרש בסיסי לכושר פירעון (BSCR)**
הון נדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי ללא התחשבות בהון הנדרש בשל סיכון תפעולי, התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה והון נדרש בשל חברות מנהלות.
- **הון נדרש לכושר פירעון (SCR)**
סך ההון הנדרש מחברת ביטוח לשמירת כושר הפירעון, המחושב על פי הוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- **הון עצמי מוכר**
סך הון רובד 1 והון רובד 2 של חברת ביטוח, לאחר ניכויים והפחתות בהתאם להוראות חלק ב' בנספח לחוזר הסולבנסי.
- **הון רובד 1 בסיסי**
הון עצמי חשבונאי בתוספת השינוי בעודף נכסים על התחייבויות הנובע מפערים בין אופן הערכת הנכסים והתחייבויות במעבר למאזן כלכלי ובניכוי נכסים בלתי מוכרים ודיבידנד שהוכרז לאחר תאריך הדוח וטרם פורסם לראשונה.
- **השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון**
מתאם בין סיכונים שונים במודל, ככל שיש פיזור בין מגזרי הפעילות בתיק ופיזור בין הסיכונים כך השפעת המתאם גדלה והוא מפחית את סך הסיכון.
- **יחס כושר פירעון**
היחס בין ההון העצמי המוכר לבין ההון הנדרש לכושר פירעון של חברת הביטוח.
- **התאמת תרחיש מניות**
דרישת הון מוקטנת על סוגי השקעות מסוימים שתגדל בהדרגתיות עד לשנת 2023 כשדרישת ההון בגין השקעות אלו תגיע לשיעורה המלא.
- **מאזן כלכלי**
מאזן החברה כאשר שווים של הנכסים וההתחייבויות מותאם לפי הוראות חלק א' בנספח לחוזר הסולבנסי.

ב. הגדרות (המשך)

- **מרווח סיכון (RM)**
סכום נוסף על האומדן המיטבי המשקף את עלות ההון הכוללת שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת או מבטח משנה ידרשו על מנת לקבל על עצמן את התחייבויות הביטוח של החברה.
- **סף הון מינימלי (MCR)**
הון מינימלי הנדרש מחברת הביטוח.
- **תקופת פריסה**
במסגרת הוראות המעבר ליישום משטר כושר פירעון כלכלי, בשנים 2017 עד 2024, הון נדרש לכושר פירעון (SCR) של חברת הביטוח יעלה בהדרגה מ-60% בשנת 2017 ועד עמידה מלאה בהון נדרש לכושר פירעון (100%) בשנת 2024.
- **UFR**
שיעור הריבית העתידית האחרונה הנגזר מהריבית הריאלית הצפויה בטווח הארוך ומהציפיות לאינפלציה בטווח הארוך, אליה מתכנס עקום הריבית המתואמת, בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.
- **מתאם תנודתיות (VA)**
רכיב אנטי מחזורי המשקף את המרווח הגלום בתיק נכסי חוב מייצג של חברות ביטוח, ומתווסף לעקום הריבית המתואמת בהתאם להוראות משטר כושר פירעון כלכלי.

ג. מתודולוגית החישוב

דוח יחס כושר הפירעון הכלכלי חושב ונערך בהתאם להוראות הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון (להלן - "הממונה") בעניין כושר פירעון כלכלי של חברת ביטוח מבוסס Solvency II (להלן - "ההוראות"), כפי שנכללו בחוזר סולבנסי על הבהרותיו. להלן עיקרי ההוראות:

מאזן כלכלי

המאזן הכלכלי מחושב לפי הכללים וההוראות המפורטים שפרסם הממונה, אשר מבוססים על כללי Solvency II באירופה, עם התאמות למאפייני המוצרים והסביבה הכלכלית בישראל. מטרת הכללים היא לשקף את הערך הכלכלי של סעיפי המאזן בהתאם לתפיסת הממונה. לפי ההוראות ההתחייבויות הביטוחיות מחושבות על בסיס הערכה מיטבית של מכלול התזרימים העתידיים הצפויים מהעסקים הקיימים, ללא מרווחי שמרנות, ובתוספת מרווח סיכון (Risk Margin), המייצג את התוספת להתחייבויות הביטוחיות שהיה מצופה שחברת ביטוח אחרת תדרוש, לצורך קבלת התחייבויות הביטוח של חברת ביטוח. על-פי ההוראות מרווח הסיכון מחושב בשיטת עלות ההון, בשיעור של 6% לשנה מההון הנדרש הצפוי, בגין סיכונים ביטוחיים, לאורך חיי העסקים הקיימים, כאמור להלן. המאזן הכלכלי נערך על בסיס הדוחות הכספיים הנפרדים של החברה, בתוספת חברות מוחזקות שאחזקת זכויות במקרקעין הינן עיסוקן היחיד. המאזן הכלכלי אינו כולל את הערך הכלכלי של נכסים לא מוחשיים.

ההון הנדרש לכושר פירעון

חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון מבוסס על הערכת החשיפה של ההון העצמי הכלכלי לרכיבי הסיכון הבאים אשר קבועים בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי: סיכוני ביטוח כללי, סיכוני שוק וסיכוני צד נגדי. רכיבי סיכון אלה כוללים תתי רכיבי סיכון בהתייחס לסיכונים ספציפיים אליהם חשופה חברת הביטוח. הערכת חשיפת ההון העצמי הכלכלי לכל תתי רכיבי סיכון מתבצעת על בסיס תרחיש מוגדר שנקבע בהנחיות. קביעת ההון הנדרש לכושר פירעון מבוססת על סכימה של דרישות ההון בגין רכיבי הסיכון ותתי רכיבי הסיכון כאמור, בניכוי השפעת הפיזור בין הסיכונים בחברה על פי מקדמי המתאם המיוחסים להם לפי ההוראות, ובניכוי התאמה לספיגת הפסדים בשל מס נדחה, כמפורט בהוראות משטר כושר פירעון כלכלי. בנוסף, כולל חישוב ההון הנדרש לכושר פירעון רכיבים של הון נדרש בגין סיכון תפעולי. יודגש כי לתוצאות המודלים המשמשים בחישוב ההון העצמי המוכר וההון הנדרש לכושר פירעון, רגישות גבוהה לתחזיות ולהנחות הכלולות בהם וכן לאופן יישומן של ההנחיות. ליחס כושר הפירעון הכלכלי רגישות גבוהה למשתני שוק ולמשתנים אחרים ובהתאם עשוי להיות תנודתי.

דרישת ההון בגין כל סיכון מחושבת בהתאם לחשיפת החברה לסיכון זה ובהתחשב בפרמטרים שנקבעו על-ידי ההוראות. גובה ההון הנדרש מייצג, על-פי ההוראות, את היקף ההון העצמי שיאפשר לחברת הביטוח לספוג, בשנה הקרובה, הפסדים בלתי צפויים ולעמוד בהתחייבויותיה למבוטחים ומוטבים במועדן, ברמת בטחון של 99.5%.

ד. הערות והבהרות**1. כללי**

דוח יחס כושר הפירעון כולל, בין היתר, תחזיות המבוססות על הנחות ופרמטרים בהתאם לניסיון העבר, ועל הערכות החברה לגבי העתיד ככל שיש לחברה מידע רלוונטי וקונקרטי עליו ניתן להתבסס. אותו המידע שימש בסיס לדיווח השנתי של החברה לשנת 2018.

יודגש כי נוכח הרפורמות בשוק ההון, הביטוח והחיסכון והשינויים בסביבה הכלכלית, נתוני העבר אינם משקפים בהכרח את התוצאות העתידיות ואין בידי החברה להעריך את השפעת הרפורמות והשינויים הללו באופן אמין. החישוב מתבסס לעיתים על הנחות לגבי אירועים עתידיים ופעולות ההנהלה שלא בהכרח יתממשו או שיתממשו באופן שונה מהנחות אשר שימשו בסיס לחישוב. כמו כן, התוצאות בפועל עלולות להיות שונות באופן מהותי מהחישוב, מאחר והתרחישים המשולבים של אירועים עשויים להתממש באופן שונה מהותית מהנחות בחישוב.

למודל, במתכונתו הנוכחית, רגישות גבוהה מאוד לשינויים במשתני שוק ואחרים ולפיכך מצב ההון המשתקף ממנו עשוי להיות תנודתי מאוד.

סעיף 1 - יחס כושר פירעון וסף הון

1. יחס כושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2018
(מבוקר)	(מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
360,708	318,372
59,136	56,073
301,572	262,299
610%	568%

ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו לוח 4

הון נדרש לכושר פירעון (SCR) - ראו לוח 5

עודף

יחס כושר פירעון ליום הדוח

אירועים מהותיים שהתרחשו בתקופה שבין תאריך המאזן לתאריך הדיווח והשפיעו על יחס כושר הפירעון של החברה

הנפקת הון

יחס כושר פירעון (ללא התחשבות בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות)

יעד הדירקטוריון לתקופה

עודף הון ביחס ליעד

-	-
610%	568%
109,136	106,073
251,572	212,299

עמידה באבני דרך בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה ובהתאמת תרחיש מניות:

הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון – ראו סעיף 4

הון נדרש לכושר פירעון - ראו סעיף 4

עודף

360,708	318,372
32,700	34,105
328,008	284,267

2. סף הון (MCR)

סף הון (MCR) - ראו סעיף 5.א

הון עצמי לעניין סף הון - ראו סעיף 5.ב

13,628	11,536
360,708	318,372

סעיף 2 - מאזן כלכלי

ליום 31 בדצמבר, 2017		ליום 31 בדצמבר, 2018		הערות	
מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי	מאזן לפי תקינה חשבונאית	מאזן כלכלי		
(מבוקר)		(מבוקר)			
אלפי ₪		אלפי ₪			
-	388	-	279	(2)	נכסים: נכסים בלתי מוחשיים
3	3	2	2		רכוש קבוע
4,833	4,833	4,193	4,193	(3)	חברות מוחזקות אחרות
23,437	23,437	24,618	24,618		נדל"ן להשקעה – אחר
658	1,315	6,243	6,243		חייבים ויתרות חובה
					השקעות פיננסיות אחרות:
272,787	272,787	264,205	264,205	(4)	נכסי חוב סחירים
140,923	132,718	126,521	119,939		נכסי חוב שאינם סחירים
44,351	44,351	58,000	58,000		מניות
60,793	60,793	53,094	53,094		אחרות
518,854	510,649	501,820	495,238		סך כל השקעות פיננסיות אחרות
29,187	29,187	10,667	10,667		מזומנים ושווי מזומנים אחרים
11,915	11,915	15,110	15,794		נכסים אחרים
588,887	581,727	562,653	557,034		סך כל הנכסים
					הון
360,708	154,287	318,349	136,086		הון רוברד 1 בסיסי
360,708	154,287	318,349	136,086		סך כל ההון
					התחייבויות:
76,997	393,842	65,175	344,903	(1)	התחייבויות בגין חוזי ביטוח
11,000	-	9,077	-	(1)	מרווח סיכון (RM)
119,315	12,074	101,622	6,931	(5)	התחייבויות בגין מסים נדחים, נטו
5,202	5,202	50,014	50,014	(6)	זכאים ויתרות זכות
15,514	15,514	18,304	18,304		התחייבויות פיננסיות
151	808	112	796		התחייבויות אחרות
228,179	427,440	244,304	420,948		סך כל ההתחייבויות
588,887	581,727	562,653	557,034		סך כל ההון וההתחייבויות

סעיף 2א' - מידע אודות מאזן כלכלי

השווי ההוגן של הנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי חושב בהתאם להוראות הכלולות בפרק המדידה של נכסים והתחייבויות לצורכי הדוחות הכספיים, בחוזר המאוחד (קודקס הרגולציה), למעט פריטים שנקבע לגביהם אחרת בחוזר הסולבנסי, כדלהלן:

(1) התחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה

ההתחייבויות בגין חוזי ביטוח וחוזי השקעה מחושבות, בהתאם לחלק א' פרק 4, של חוזר סולבנסי, על בסיס אומדן מיטבי (להלן – BE או Best Estimate) על בסיס הנחות שהינן בעיקר פרי השלכת הניסיון הקיים ביחס לאירועי עבר כלפי העתיד, במסגרת הסביבה בה פועלת החברה וללא מקדמי שמרנות. ככלל, חישוב ההתחייבויות בוצע על בסיס החלק המתייחס ל-BE ב"עמדת הממונה" - נוהג מיטבי לחישוב עתודות ביטוח בביטוח כללי לצורך דיווח כספיי, וכולל היוון תזרימי מזומנים עתידיים הצפויים של החברה.

תזרים זה מהווה לפי עקום ריבית אשר נקבע על-ידי הממונה ואשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינת ישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 4.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) אשר נקבע ע"י הממונה.

סביר כי תזרימי המזומנים בפועל יהיו שונים, במידה כזו או אחרת, מההערכות שבוצעו על בסיס "ההערכה המיטבית" וזאת אף אם לא יתרחש שינוי כלשהו בפרמטרים העומדים בבסיס החישוב.

כאמור, מדידת ההתחייבויות הביטוחיות במאזן הכלכלי מבוססת על היוון התזרימים העתידיים הצפויים בריבית חסרת סיכון בתוספת VA ובהתחשב ב-UFR, על בסיס הערכה מיטבית שאינה כוללת מרווחי שמרנות, כאשר לסיכון ניתן ביטוי ברכיב ה-RM שהינו התחייבות נפרדת.

מגבלות והסתייגויות בחישוב ההערכה המיטבית

- ככלל, ההנחות שביסוד חישוב הערכה המיטבית מבוססות על ניסיון החברה לאורך השנים האחרונות, אשר לא כללו אירועים קיצוניים. קיימת, אמנם, הסתברות נמוכה להתרחשות אירועים קיצוניים אך אין ביכולת החברה להעריך הסתברות זו ולא את מידת השפעתם של אירועים אלה. בהתאם לכך, אירועים כאלה לא הובאו בחשבון בקביעת ההנחות שביסוד המודלים.
- בשל העדר נתונים מספקים, בחישוב הערכה מיטבית לא הונח והחברה לא בדקה, את רמת המתאם (קורלציה) בין הנחות תפעוליות לבין הנחות הנוגעות לתנאי השוק (למשל שיעור הריבית), מתאם אשר עלול להשפיע על ההערכה המיטבית באופן מהותי.
- הניסיון עליו מבוססות ההנחות שבבסיס התזרימים מבוסס על מיטב הידיעה של ההנהלה, בעיקר בהתאם למה שקרה בשנים האחרונות. קיימת מידה רבה של חוסר וודאות האם ההנחות בבסיס התזרימים אכן תממשנה.

הנחות בחישוב ההתחייבויות הביטוחיות

אופן קביעת ההנחות

ההנחות שבבסיס החישוב נקבעו לפי האומדנים הטובים ביותר של החברה לגבי גורמים תפעוליים רלבנטיים, ומשקפות את הציפייה של החברה לעתיד בגין גורמים אלה.

ההנחות התפעוליות (הוצאות הנהלה וכלליות) חושבו בהתאם לתוצאות מודל תמחירי פנימי שנערך בחברה לגבי הוצאות הקשורות להתחייבויות הביטוחיות הרלוונטיות והנחות לגבי אופן ההתפתחות העתידית שלהן.

ההנחות העיקריות עליהן הסתמכנו בחישובים הינן כדלקמן:

(א) הנחות כלכליות

- ריבית היוון – עקום ריבית חסר סיכון אשר מבוסס על התשואה לפדיון של אג"ח מדינה בישראל ("ריבית חסרת סיכון"), עם התכנסות בטווח הארוך לשיעור קבוע של 4.6% (UFR) ובתוספת מרווח (VA) הכל כפי שנקבע על ידי הממונה.

(ב) הנחות תפעוליות (עבור ביטוח חיים ובריאות)

הוצאות הנהלה וכלליות – החברה ניתחה את ההוצאות וייחסה אותן לפעולות שונות כגון תפעול שוטף, ניהול השקעות, טיפול בתביעות ועוד. ההוצאות השונות מועמסות על תזרים המזומן העתידי ביחס למשתנים הרלוונטיים. קביעת ההוצאות העתידיות וכן אופן הקצאתן לתזרימים העתידיים כוללים בתוכן הערכות של החברה ושיקולי דעת רבים אשר משפיעים על סך ההתחייבויות.

(ג) הנחות בביטוח כללי

עלות תביעות, בגין נזקים עתידיים ונזקים שאירעו אך טרם שולמה התביעה בגינם – בהתאם לניסיון העבר של החברה בענפים השונים בקשר לשיעורי התביעות, גובה התביעות וקצב תשלומי התביעות בענפים בעלי זנב ארוך.

נכסים והתחייבויות אחרים:

- (2) **נכסים בלתי מוחשיים** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן א', חברת ביטוח תעריך נכסים בלתי מוחשיים בשווי אפס.
- (3) **השקעה בחברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח** - בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ב', החישוב נעשה בשיטת השווי המאזני המותאם, בהתאם להוראות החוזר לעניין חברות מוחזקות שאינן חברות ביטוח. בהתאם לשיטה זו נכלל חלקה של החברה בחברות המוחזקות על בסיס חלקה היחסי בעודף הנכסים על ההתחייבויות שלהן, המחושב בהתאם לערך הכלכלי של הנכסים וההתחייבויות בהתאם להנחיות החוזר, המחושב על בסיס הדוחות הכספיים שלהן לאחר מחיקת הנכסים הבלתי מוחשיים. בחברות מוחזקות בהן המאזן הכלכלי משקף עודף התחייבויות על נכסים, שווי ההשקעה יעמוד על אפס ולא יהיה שלילי וזאת כאשר ערכה במאזן החשבונאי חיובי. הערך הכלכלי של החברות המוחזקות אינו כולל את הרווחים הגלומים בחברות אלו.
- (4) **נכסי חוב בלתי סחירים** - בהתאם לחלק א' פרק 1, שווים ההוגן של נכסי חוב בלתי סחירים מחושב לפי מודל המבוסס על היוון תזרימי המזומנים כאשר שיעורי הריבית להיוון נקבעים על ידי חברה המספקת ציטוט מחירים ושערי ריבית לגופים מוסדיים.
- (5) **התחייבויות בגין מסים נדחים**, נטו בהתאם לחלק א' פרק 2 סימן ג', החישוב הנו על בסיס הפער בין השווי שיוחס לנכסים וההתחייבויות במאזן הכלכלי לבין השווי שמיוחס להם לצרכי מס בהתאם להוראות ההכרה, המדידה וההצגה של תקן חשבונאות בינלאומי 12 (IAS 12). הכרה בנכסי מיסים נדחים תתאפשר רק אם החברה תעמוד במבחנים הכלולים בחוזר הסולבנסי, וזאת בנוסף על המבחנים הכלולים בתקן החשבונאות האמור.
- (6) **זכאים ויתרות זכות** - בהתאם לחלק א' פרק 1, חלק מהיתרות בסעיף זה חושבו בהתאם לעקרונות הכלליים לעניין המאזן הכלכלי.

סעיף ב' - הרכב התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ליום 31 בדצמבר 2018		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
שייר	ביטוח משנה (מבוקר)	ברוטו
אלפי ש"ח		
65,175	-	65,175
65,175	-	65,175

התחייבויות בגין חוזי ביטוח

חוזי ביטוח כללי

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח

ליום 31 בדצמבר 2017		
אומדן מיטבי (BE) של התחייבויות		
שייר	ביטוח משנה (מבוקר)	ברוטו
אלפי ש"ח		
76,997	-	76,997
76,997	-	76,997

התחייבויות בגין חוזי ביטוח

חוזי ביטוח כללי

סה"כ התחייבויות בגין חוזי ביטוח

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2018

בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	הון רובד 1				
	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
	(מבוקר)				
	אלפי ש"ח				
318,372	318,372	-	-	318,372	הון עצמי
-	-	-	-	-	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	-	הפחותות (ב)
-	-	-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
318,372	318,372	-	-	318,372	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)

ליום 31 בדצמבר, 2017

בהתחשב בהוראות בתקופת הפריסה והתאמת תרחיש מניות	הון רובד 1				
	סה"כ	הון רובד 2	הון רובד 1 נוסף	הון רובד 1 בסיסי	
	(מבוקר)				
	אלפי ש"ח				
360,708	360,708	-	-	360,708	הון עצמי
-	-	-	-	-	ניכויים מהון רובד 1 (א)
-	-	-	-	-	הפחותות (ב)
-	-	-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות (ג)
360,708	360,708	-	-	360,708	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (ד)

(א) ניכויים מהון רובד 1 - בהתאם להגדרות "הון רובד 1 בסיסי" בנספח לחוזר סולבנסי, ניכויים אלה כוללים את סכום הנכסים המוחזקים כנגד התחייבויות בשל חוזי ביטוח וחוזי השקעה שאינם תלויי תשואה בניגוד לתקנות כללי ההשקעה, סכום השקעה עצמית במניות רגילות וסכום דיבידנד שהוכרז לאחר יום הדוח ועד ליום הפרסום לראשונה של הדוח.

(ב) הפחותות - בהתאם להוראות פרק 6 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" של חוזר סולבנסי.

(ג) חריגה ממגבלות כמותיות - בהתאם להוראות פרק 2 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברות ביטוח" של חוזר סולבנסי.

סעיף 3 - הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון (המשך)

(ד) הרכב הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2018
(מבוקר)	(מבוקר)
אלפי ש"ח	אלפי ש"ח
360,708	318,372
360,708	318,372
-	-
-	-
-	-
-	-
360,708	318,372

הון רובד 1:

הון רובד 1 בסיסי

סך הון רובד 1

הון רובד 2:

מכשירי הון משני מורכב

מכשירי הון שלישוני מורכב

מכשירי הון משני נחות

סך הון רובד 2

סך הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון

סעיף 4 - הון נדרש לכושר פירעון (SCR)

ליום 31 בדצמבר, 2017	ליום 31 בדצמבר, 2018	
(מבוקר) אלפי ש"ח	(מבוקר) אלפי ש"ח	
		הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR
69,742	69,984	הון נדרש בשל רכיב סיכון שוק
827	518	הון נדרש בשל רכיב סיכון צד נגדי
-	-	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח חיים
-	-	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח בריאות (NSLT + SLT)
37,738	30,511	הון נדרש בשל רכיב סיכון חיתום בביטוח כללי
(20,758)	(17,763)	השפעת הפיזור בין רכיבי הסיכון
-	-	הון נדרש בשל רכיב סיכון נכסים בלתי מוחשיים
87,549	83,250	סה"כ הון נדרש בסיסי לכושר פירעון BSCR
2,310	1,955	הון נדרש בשל סיכון תפעולי
(30,723)	(29,132)	התאמה לספיגת הפסדים בשל נכס מס נדחה
59,136	56,073	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR)
50,308	48,721	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) בהתחשב בהתאמת תרחיש מניות
32,700	34,105	סה"כ הון נדרש לכושר פירעון בהתחשב בהוראות לתקופת הפריסה (70% בשנת 2018 ו-65% בשנת 2017) מסה"כ הון נדרש לכושר פירעון (SCR) ובהתאמת תרחיש מניות

סעיף 5 - סף הון (MCR)

לימים 31 בדצמבר, 2017		לימים 31 בדצמבר, 2018		(א) סף הון (MCR)
(מבוקר)	אלפי ש"ח	(מבוקר)	אלפי ש"ח	
	10,000		10,000	הון עצמי מזערי לקבלת רישיון מבטח
	13,628		11,536	סף הון לפי נוסחה MCR
	8,175		8,526	גבול תחתון (25% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
	14,715		15,347	גבול עליון (45% מהון נדרש לכושר פירעון בתקופת הפריסה)
	13,628		11,536	סף הון לאחר מגבלות (MCR)

לימים 31 בדצמבר 2018			(ב) הון עצמי לעניין סף הון
סה"כ	הון רובד 2 (מבוקר)	הון רובד 1	
אלפי ש"ח			
318,372	-	318,372	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 4
-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)
318,372	-	318,372	הון עצמי לעניין סף הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" בחוזר סולבנסטי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR

לימים 31 בדצמבר 2017			(ב) הון עצמי לעניין סף הון
סה"כ	הון רובד 2 (מבוקר)	הון רובד 1	
אלפי ש"ח			
360,708	-	360,708	הון עצמי לעניין הון נדרש לכושר פירעון לפי סעיף 4
-	-	-	חריגה ממגבלות כמותיות בשל סף הון (*)
360,708	-	360,708	הון עצמי לעניין סף הון

(*) בהתאם להוראות פרק 3 בחלק ב' "הוראות לעניין הון עצמי של חברת ביטוח" בחוזר סולבנסטי, הון רובד 2 לא יעלה על 20% מ-MCR

10 ביולי, 2019			
אדוה ענבר	עינת גרין	אריק פרץ	תאריך
מנהלת הסיכונים	מנכ"ל	יו"ר הדירקטוריון	